

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра радіомовлення і телебачення

Затверджено
на засіданні кафедри радіомовлення і телебачення
факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2024р.)

Завідувачка кафедри
доц. Парасковія ДВОРЯНИН

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Телекомунікація: теорія, новітні практики (Основи дикторської майстерності на телебаченні)»,

що викладається в межах

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів - 2024

Назва дисципліни	«Телекомунікація: теорія, новітні практики (Основи дикторської майстерності на телебаченні)»
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра радіомовлення і телебачення.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	06 Журналістика, 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Білоус Оксана Михайлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри радіомовлення і телебачення. Гарда Орест Павлович, професор кафедри радіомовлення і телебачення.
Контактна інформація викладачів	(032) 239-47-64; (032) 239-40-30 orest.garda@lnu.edu.ua oksana.bilous@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/harda-o-p https://journ.lnu.edu.ua/employee/bilous-o-m
Консультації з питань вивчення дисципліни відбуваються	Щовівторка о 15 год: Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 310, а також за попередньою домовленістю
Сторінка дисципліни	http://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/Telekomunikatsiya3-2sem .
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Телекомунікація: теорія, новітні практики» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 061 «Журналістика» для освітньої програми «Журналістика», яку викладають у VI семестрі в обсязі 3 кредитів (за ЄКТС).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоби надати студентам знання про діалогічну форму оприлюднення важливої суспільно-політичної інформації, носієм якої є змістовно-інтелектуальне слово компетентної людини. Тому у дисципліні представлено як огляд концепцій специфіки професійної розмови журналіста з носієм потрібної інформації та інструментів, які потрібні під час діалогу. Адже тележурналіст виконує кілька ролей: він автор запитань, виконавець, організатор, сценарист і значною мірою режисер інтерв'ю, яке зберігає справжні риси справжнього документа: голосу, стилю мови, інтонації співрозмовників.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Телекомунікація: теорія, новітні практики» є ознайомлення студентів з характерними особливостями інтерв'ю, що виконує роль як методу одержання різноманітної інформації для написання журналістських творів та інтерв'ю як жанром. Розрізняють такі різновиди інтерв'ю: офіційні(протокольні), суто інформаційні, портретні(інтерв'ю-зарисовки), проблемні(публіцистичні діалоги), інтерв'ю-анкета, прес-конференція, інтерв'ю-полілоги (бесіди за круглим столом). Зосереджується увага на тому, що робота над телевізійним інтерв'ю вимагає від журналіста великої підготовки і професійної майстерності. Адже в інтерв'ю важлива і корисна для слухачів інформація викладається у формі запитань і відповідей, створює ефект співучасті. Таким чином досягається інформаційна, пізнавальна, просвітницька, виховна мета.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Дмитровський З.С. Телевізійна журналістика: навч.посібн. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 208 с. 2. Яковець А.В. Телевізійні журналістика: теорія і практика: Посібник. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: Вид.дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – 262 с. 3. Лизанчук В. Психологія мас-медіа: підручник / Василь Лизанчук. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с. 4. Дейнегіна Т.О. Майстерність телеведучого: вступ до спеціальності / Т.О. Дейнегіна / Навчальний посібник. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2010 – 332с. 5. Гоян В. Журналістська творчість на телебаченні: монографія / В. В. Гоян ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський університет, 2011. - 320

	<p>с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. Іванова; Пер.з нім. В. Климченка. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 234 с. 7. Білоус О.М. Методичні засади підготовки і проведення інтерв'ю // Телевізійна і радіожурналістика(Історія, теорія, критика, погляд у майбутнє). – 1999. – Вип.2. – С.129-138. 8. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: Підручник / В.В.Лизанчук, І.В.Крупський, О.М.Білоус, П.Я.Дворянин, Н.Є.Лебеденко, Р.О.Білоус; за ред. д-ра філол.наук, проф. В.В.Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с. 9. Сагач Г.М. Риторика: навч.посібник для студентів серед. і вищ. Навч.закладів. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с. 10. Багмут А.І., Бровченко Т.О., Борисюк І.В., Олійник Г.П. Інтонаційна вирізність звукового мовлення засобів масової інформації. – К., 1994. – С.48-64. 11. Томан Іржі. Мистецтво говорити. – К., 1982. – 262 с.. 12. Плачинда Г. #Зрада vs. #Перемога. – Вид. «Майстер книг», 2019. – 416 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 3-те вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с. 2. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч.посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 311 с. 3. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. – К.:Вид.дім «КМ Academia», 1994. – 254 с. 4. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови. – Львів: Апріорі, 2020. – 280 с. 5. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити / за заг. ред. Олександри Сербенської: навч.посібн. – 3-те вид., доп. і переробл. – Львів: Апріорі, 2017. – 304 с.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 32 год. аудиторних занять. З них 16 год. лекційних, 16 год. практичних занять і 58 год. самостійної роботи. Заочна форма навчання: 20 год. аудиторних занять. З них 16 год.лекційних, 4 год. практичних і 90 год. самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Що є інтерв'ю як метод одержання різноманітної інформації для написання журналістських творів та інтерв'ю як жанр; – Специфічні особливості телеінтерв'ю як жанру ; – Жанрові різновиди телевізійного інтерв'ю залежать від мети, змісту, матеріалу, методи його освоєння і викладу на телебаченні; – Призначення і структуру телеінтерв'ю; – Специфічні ознаки документальності телеінтерв'ю; – Об'єктивні передумови створення телеінтерв'ю; – Виразальні засоби телеінтерв'ю – Вимоги до створення телеінтерв'ю. – Особливі вимоги до проблемного телеінтерв'ю(публіцистичного діалогу); – Тематично-змістову наповненість проблемного інтерв'ю (публіцистичного діалогу); – Мовностилістичні вимоги до телеінтерв'ю; – Які особливості усного мовлення треба враховувати під час створення телеінтерв'ю; – Методичні засади проведення телеінтерв'ю; – Етапи підготовки до телеінтерв'ю: загальний, конкретний, психологічний; <p style="text-align: center;">Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Виокремити особливості кожного різновиду телеінтерв'ю. – Визначити суспільно актуальну тему для телеінтерв'ю.

	<ul style="list-style-type: none"> – Вирішити для себе, яке інтерв'ю журналіст хоче зробити, про що і з якою метою. – Сформулювати запитання, продумати їхню хронологію і структуру телеінтерв'ю. – Допомогти інтерв'юваному подолати психологічний бар'єр перед бесідою. – Невимушено, компетентно, зацікавлено розмовляти з інтерв'юваним. – Ставити непередбачувані запитання, які впливають із теми і змісту бесіди. – Формулювати запитання співбесідникові так, щоби не було однозначної відповіді «так» і «ні». – Створити проблемне телеінтерв'ю (публіцистичний діалог) про геноцидну, терористичну широкомасштабну війну Російської Федерації проти України.
Ключові слова	Телебачення, тележанри, телеінтерв'ю, різновиди телеінтерв'ю, українська мова, професіоналізм, діалогізм.
Формат курсу	Очний / Заочний
Теми	Подано у формі «СХЕМИ КУРСУ»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Вивчення цього курсу пов'язано з опануванням студентами журналістикознавчих дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, аналіз, синтез, дискусія, пошуковий, моделювання, наочний, спостереження, рольова гра.
Необхідне обладнання	Радіореporter, мікрофон, комп'ютер, інтернет, мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>I. За опанування 1-го змістового модуля «Діалогічна форма оприлюднення суспільно важливої інформації» студент може набрати максимально 50 балів. З них під час поточного контролю максимально 20 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацювання рекомендованої літератури – максимально 4 бали. – Рецензування проблемних телеінтерв'ю (публіцистичних діалогів) максимально 8 балів; – Виступи під час дискусії на практичних заняттях (4 заняття) – максимально 8 балів (по 2 бали на одному занятті). <p>Під час 1-го модульного контролю студент може набрати максимально 30 балів. Він створює проблемне телеінтерв'ю (публіцистичний діалог) на важливу суспільно-політичну тему. Проблемне інтерв'ю (публіцистичний діалог) може бути оцінений – максимально 30 балами, якщо у ньому:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компетентно розкрита тема; - Логічно, зацікавлено проведено бесіду; - Застосовано елементи дискусійності; - Дотримано високої мовної культури спілкування; - Відсутні фактологічні, інтонаційні, артикуляційні, темброві та інші помилки. <p>II. За опанування 2-го модульного контролю «Основи дикторської майстерності на телебаченні» студент може набрати максимально 50 балів. З них під час поточного контролю максимально 20 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацювання рекомендованої літератури – максимально 4 бали. – Рецензування радіоінтерв'ю на предмет дотримання комунікативних якостей – максимально 8 балів. – Виступи під час дискусії на практичних заняттях (4 заняття)- максимально 8 балів (по 2 на кожному занятті). <p>Під час 2-го змістового модульного контролю студент може набрати максимально 30 балів. Створені проблемні телеінтерв'ю (публіцистичні діалоги) студенти слухають і обговорюють на практичному занятті і разом з викладачем оцінюють. Виконане завдання може бути оцінено – максимально 30 балами, якщо в ньому дотримано таких комунікативних якостей:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - виразне, ясне мовлення; - правильне володіння нормами української літературної мови; - точне висловлювання; - стисле вираження головної думки радіоінтерв'ю; - доцільне застосування мовних засобів. <p>Очікується, що телевізійні інтерв'ю будуть оригінальними, та такими, що ґрунтуються на засадах доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Важливою складовою навчання є відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідують усі лекції, беруть активну участь у дискусії на практичних заняттях. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття і відпрацювати пропущене. За будь-яких обставин студенти зобов'язані дотримуватися визначених термінів для виконання усіх завдань, передбачених поточним і модульним контролем. Якщо студенти самостійно не можуть знайти рекомендовану літературу, то викладач її видає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Викладач заохочує студентів до опрацювання джерел та літератури, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Методика виставлення балів за знання.</p> <p>Сумуються бали набрані під час поточного і модульного контролів. Обов'язково враховуються присутність студента на лекціях та активність на практичних заняттях, а також недопустимість пропусків та запізнення на заняття. На оцінювання знань впливає несвоєчасне виконання поставлених завдань, списування, плагіат та ін.</p> <p>Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання дисципліни буде надано після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ «Телекомунікація: теорія, новітні практики»

Змістовий модуль 1. Діалогічна форма оприлюднення суспільно важливої інформації.

Тиждень	Теми	Форма заняття	Література	Самостійна робота	Термін виконання С/Р
1-й тиждень, 3-й тиждень	Тема 1. Призначення і жанрові особливості телеінтерв'ю 1. Інтерв'ю як метод дослідження і як жанр 2. Діалогічність – характерна ознака телеінтерв'ю 3. Порівняльна характеристика телевізійного і радіоінтерв'ю 4. Телеінтерв'ю як спосіб інформування, пізнання, виховання.	Лекція 2 год., Практичне заняття 2 год.	1. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: Підручник / В.В.Лизанчук, І.В.Крупський, О.М.Білоус, П.Я.Дворянин, Н.Є.Лебеденко, Р.О.Білоус; за ред. д-ра філол.наук, проф. В.В.Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – С.171-194.	8 год. Студенти опрацьовують рекомендовану літературу, переглядають телеінтерв'ю на предмет оцінки призначення та характеристики жанрових особливостей і висловлюють свої думки на практичному занятті.	2 тижні Перевірка результатів С/Р

5-й тиждень, 7-й тиждень	Тема 2. Вимоги до телеінтерв'ю 1. Головне – правдиве інформування Злободенність і суспільна значущість теми 4. Репрезентація національних цінностей українського суспільства.	Лекція 2 год., Практичне заняття 2 год.	1. Лизанчук В. Журналістська майстерність: Підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011 – 376 с. 2. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 234 с.	8 год. Опрацювання рекомендованої літератури пов'язане із переглядом інтерв'ю, щоби оцінити дотримання журналістами професійних вимог під час підготовки телеінтерв'ю.	2 тижні Перевірка результатів С/Р
9-й тиждень, 11-й тиждень	Тема 3. Різновиди телеінтерв'ю 1. Специфіка телеінтерв'ю 2. Залежність різновидів інтерв'ю від мети, змісту матеріалу, методу його освоєння і презентування на телебаченні.. 3. Актуальні питання російсько-української війни у проблемному телеінтерв'ю. 4. Дослідницький характер у публіцистичному діалозі.	Лекція 2 год. Практичне заняття 2 год.	1. Білоус О.М. Методичні засади підготовки і проведення інтерв'ю // Телевізійна і радіожурналістика (Історія, теорія, критика, погляд у майбутнє). – 1999. – Вип.2. – С.129-138. 2. Лизанчук В. Журналістська майстерність: Підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011 – С.71-110.	8 год. Студенти опрацьовують рекомендовану літературу, переглядають телеінтерв'ю, визначають їх різновиди і порівнюють тематично-змістове наповнення.	2 тижні Перевірка результатів С/Р
13-й тиждень, 15-й тиждень	Тема 4. Методика підготовки і проведення телеінтерв'ю. 1. Загальна підготовка. 2. Конкретна підготовка. 3. Психологічна підготовка 4. Чинники, які визначають успіх або невдачу телеінтерв'ю.	Лекція 2 год., Практичне заняття 2 год.	1. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: Підручник / В.В.Лизанчук, І.В.Крупський, О.М.Білоус, П.Я.Дворянин, Н.Є.Лебеденко, Р.О.Білоус; за ред. д-ра філол.наук, проф. В.В.Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с 3. Білоус О.М. Методичні засади підготовки і проведення інтерв'ю // Телевізійна і радіожурналістика (Історія, теорія, критика, погляд у майбутнє). – 1999. – Вип.2. – С.129-138. 2. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 234 с.	8 год. Опрацювавши рекомендовану літературу, кожний студент знайомиться з майбутнім співбесідником для створення проблемного інтерв'ю (публіцистичного діалогу).	2 тижні Перевірка результатів С/Р

Змістовий модуль 2. Основи дикторської майстерності на телебаченні

Тиждень	Теми	Форма заняття	Література	Самостійна робота	Термін виконання С/Р
2-й і 4-й	Тема 1. Специфіка телебачення у риторичному аспекті.	Лекція 4 год.,	1. Сагач Г.М. Риторика: навч. посібник для студентів серед. і вищ. Навч. закладів. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.:	8 години Студенти опрацьовують	2 тижні Перевірка

тиждень , 6-й тиждень 8-й тиждень	1.Характеристика риторичних законів 2.Підготовчо-імпровізаційний характер мовлення на телебаченні. 3.Мовлення-найбільш універсальний засіб вираження думки	Практичне заняття 2 год. Практичне заняття 2 год.	Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с. 2. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч.посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 311 с. 3. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. – К.:Вид.дім «КМ Academia», 1994. – 254 с. 4. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити / за заг. ред. Олександрів Сербеньської: навч.посібн. – 3-тє вид., доп. і переробл. – Львів: Априорі, 2017. – 304 с.	ь рекомендовану літературу, переглядають телеінтерв'ю на предмет дотримання журналістами мисленнєво-мовленнєвих вимог риторики та висловлюють свої судження на практичному занятті.	рка результатів С/Р
10-й Тиждень 12-й Тиждень 14-й Тиждень 16-й тиждень	Тема 1. <i>Словесне втілення на телебаченні журналістського задуму</i> 1.Психологічні засади мовлення на телебаченні. 2.Розуміння змістової сутності телевізійного матеріалу 3.Взаємодія двох поведінок – тележурналіста і співбесідника перед камерою. 4.Принципові засади дотримання вимог мовлення на телебаченні.	Лекція 4 години Практичне заняття 2 год. Практичне заняття 2 год.	1. Сагач Г.М. Риторика: навч.посібник для студентів серед. і вищ. Навч.закладів. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с. 2.. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч.посіб. – К.: Вища школа, 2003. – 311 с. 3. Томан Іржі.Мистецтво говорити. – К., 1982. – 262 с. 4. Сербеньська О. Голос і звуки рідної мови. – Львів: Априорі, 2020. – 280 с. 5.Ревуцький Д. Живе слово. – Львів, 2001. – с.	8 год. Опрацювання рекомендованої літератури. Передивляються інтерв'ю, щоби ґрунтовно зрозуміти: телематеріал и впливають на слухачів не тільки змістом інформування, а й всією манерою мовлення і поведінки в кадрі.Водночас записують і навчальній телестудії проблемне інтерв'ю (публіцистичний діалог) на тему російсько-української війни.	2 тижні Перевірка результатів С/Р
	Запис у навчальній радіостудії проблемного телевізійного інтерв'ю (публіцистичного діалогу) на тему російсько-української війни.			10 год. Індивідуальне науково-дослідне завдання.	

Уклали силабус
Орест ГАРДА
Оксана БІЛОУС

